

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

XXXI. De Excessibus Prælatorum in subditos vel contra. D. 18. S. 1. C. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

598 LIBER V. TITULUS XXXI.
„ suscipiat Regularem, ac si in eo aliquanto
„ tempore laudabiliter conversatus, potes-
„ rit ei misericorditer provideri; alioquin
„ nullâ ratione ad Sacerdotalem Ordinem
„ valeat promoveri. Ob quod plures DD.
„ censem, talem tunc non solum incurra-
„ re suspensionem, sed etiam Irregularita-
„ tem; quamvis C. 3. h. t. solum dicatur
„ Quod Clerici, qui duos Ordines sacros
„ eodem die clanculo suscepserunt, est sub
„ Excommunicatione prohibiti, de rigore
„ juris in susceptis Ordinibus ministrare
„ non debeant. Notat tamen Engel b. i.
consuetudinem, ut eadem die minores
Ordines cum Subdiaconatu suscipiantur,
juxta C. 2. h. t. non reprobari, neque ei per
Trid. esse derogatum.

T I T U L U S XXXI.

De Excessibus Prælatorum in subditos, vel contrà.

I. Excessus in genere est quævis trans-
gressio legis à Prælato vel subdito
facta. Speciales EXCESSUS PRÆLATORUM
h. t. recensentur, & à Papa specialiter pro-
hibentur, cujusmodi sunt C. I. „ Si Episco-
pi Presbyteros suos, quos quasi filios ac
fratres fraternali charitate fovere debe-
rent, Talliis gravent; sine ordine judi-
cario

ciario excommunicent; aut in honeste
tractent, ut laicis despicabiles reddantur.
C. 2. „Si Ecclesiarum redditus diminuant,
& consuetudines Archidiacono reve-
rentiam exhibendi non conservent. C. 5.
„Si ab Abbatibus ob benedictionem ali-
quid contra libertatem Ordinis exigant
præter debitam obedientiam; quam Ab-
bates, etiam exempti, juxta C. 42. de Simon.
spondent in forma Professionis, cum ad-
dito: *Salvo Ordine*, propter quod Episcopi
ab iis majorem obedientiam, quam de
jure præstare tenentur, exigere non pos-
sunt, ut notat *Gonz. ad b.c.* potestque dici
OBEDIENTIA CANONICA, per quam, ut ait
Dript in *Speculo Archid. art. 7.* recogno-
scunt Episcopum in Judicem saltem habi-
tu, seu ipsum tanquam Sedis Apost. de-
legatum habere jus visitandi & corrigendi
Regulares in defectum eorum, quibus ex
officio incumbit. Item C. 7. h.t. „Si consti-
tutum evectionis & personarum nume-
rum in Visitationibus excedant. C. 10.
„Si suâ præsentia auctoritatem prætent
ultimo supplicio malefactoris. C. 16. Si
Religiosis gravamina inferant contra
eorum institutum & privilegia &c.

2. Econtra EXCESSUS SUBDITORUM h. t.
enarrati sunt C. 3. „Si propriâ auctoritate
se in Ecclesias vacantes intrudant. C. 4.

600 LIBER V. TITULUS XXXI.
„Si laborent incontinentiâ, propter quam
„ira Dei quinque civitates igne consum-
„psit. C. 6. Si Vicarii, assumpti à Rectore in
„Coadjutores, Rectoratum Ecclesiarum sibi
„falsò assumant. C. 8. Si inconsulto Epi-
„scopo uniant Ecclesiastis. C. 9. Si publice
„profiteantur & glorientur, se fœminam
„carnaliter cognovisse. C. 11. Si exerceant
„ludos voluptuosos, per quos ad dissolu-
„tionis materiam devenirur. C. 12. Si Ab-
„bates manus ad ea, quæ sunt Episcopali
„Dignitatis, extendant, v. g. de causis ma-
„trimonialibus cognoscendo, publica
„pœnitentias injungendo, Indulgencias
„concedendo &c. C. 14. Si Clerici Eccle-
„siæ, qui non consueverunt habere pro-
„prium sigillum, contra voluntatem Su-
„perioris novum sibi fabricent. C. 15. Si
„Episcopo debitam reverentiam dene-
„gent; aut in foro sacerdotali super rebus
„spiritualibus contra ipsum deponant.
„C. 18. Si violent interdictum. Denique
„C. un. h.t. in 6 prohibet Pontifex, ne Pra-
„dicatores, Minores & reliqui Mendican-
„tes in aliqua Civitate, villa vel alio loco
„ad habitandum domos de novo recipi-
„re, seu haec tenus receptas mutare, vel
„eas venditionis, permutationis, dona-
„tionis aut cujusvis alienationis titulo in
„alios transferre præsumant absque Sedis

„Apof.

„Apost. licentia speciali; si secus egerint,
 „irritum decernitur. Verum ut notat
Pirb. b. t. n. 40. per Privilegia Apost. post
 hanc Constitutionem concessa possunt
 Religiosi Mendicantes nova loca & do-
 mos acquirere absque licentia Sedis Apost.
 sed Trid. *sess. 25. de Regul. c. 3.* præcipit:
 „Ne de cætero Monasteria erigantur, sine
 „Episcopi, in cuius Diœcesi erigenda sunt,
 „licentia priùs obtenta.

T I T U L U S XXXII.

De Novi Operis Nunciatione.

I. **N**UNCIATIO NOVI OPERIS est, ædificanti
 noviter in alterius præjudicium
 prohibitio facta legaliter, de qua Jus Civile
in ff. & Cod. Unde C. i. h. t. ait Pontifex:
 „Cùm nihil de Nunciatione Novi Operis
 „sit in Canonibus definitum; quia verò,
 „sicut humanæ Leges non dedignantur
 „Sacros Canones imitari, ita & Sacrorum
 „Statuta Canonum Principum Constitu-
 „tionibus adjuvantur. Hinc controversiæ
 „(etiam Ecclesiasticæ) post nunciationem
 „novi operis legalibus debent Constitu-
 „tionibns terminari. Dicitur **I.** **Ædificanti**,
 quia non omne opus nunciari potest, sed
 quod in solo ædificatur; & hinc si quis mes-
 sem faciat, arborē succidat, &c. licet novū

Pp 5.

opus